

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעורורים אזרחיים

ע"א 9881/09

כבוד הנשיא א' גרוןיס
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט י' דנציגר

לפני:

- המעוררים :
1. חברת עבד אלחמיד נתור בקלנסויה בע"מ
 2. גאסן עבדול חמיד פארס נאטור
 3. מרימים עבדול חמיד נאטור
 4. חוסניה עבדול חמיד נאטור
 5. פארס עבדול חמיד נאטור
 6. ראייד גסאן נאטור
 7. אשרף גאסן נאטור

נ ג ד

המשיבה : דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחויז מרכז
מיום 11.11.2009 בתיק א-08-08-5661 שניתנה על-
ידי כבוד השופט י' פלאוט

תאריך הישיבה : 16.03.2011 י' באדר ב' התשע"א

בשם המעוררים :

עו"ד דן שפריר

בשם המשיבה :

עו"ד אחיקם שינדלר

פסק דין

הנשיא א' גרוןיס:

1. העורoor שלפנינו נסב על החלטה של בית המשפט המחויז במחוז המרכז (השופט י' פלאוט) ביום 11.11.2009, לרדות התנגדויות לביצוע שטרות. ההתנגדויות הוגשו במסגרת הליכי ביצוע של שני שיקים ושני שטרי חוב שנפתחו לגבייהם הליכי

הווצה לפועל על ידי המשיבה. טענת ההגנה המרכזית שהעלו המערערים נגד ביצוע השטרות הייתה טענת קיווץ בגין גבייה ביתר של תשלומים עבור הספקת דלק על ידי המשיבה. בפסק הדין נשוא הערוור נדחתה טענת ההגנה האמורה, ונקבע כי לא מתקינים בנסיבות דנא התנאים למימוש זכות הקיווץ הקבועים בסעיף לסעיף 53(א) לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973. משכך, הגיעו המערערים ערוור בו הם מושגים על החלטה לדחות את התנגדויותיהם.

2. במקביל להליכים המתוארים לעיל הגיעו המשיבה נגד המערערים תביעה לאכיפת הסכם להספקת דלק שנכרת בין הצדדים. הסכם זה בוטל על ידי המערערים נוכח טענתם בדבר הפרה יסודית של הסכם על ידי המשיבה. המערערים מצידם הגיעו תביעה שכגד נגד המשיבה, שבגדורה חבעו פיצויים חוזיים ונזקיים. בנוסף, הגיעו המשיבה נגד המערערים תביעה בגין הנזקים שלטענתה נגרמו לה בעקבות ביטול הסכם. הדיון בשתי הטענות אוחד וביום 28.06.2012 ניתן פסק דיןו של בית המשפט המחוזי במחוז המרכז (השופט א' יעקב) בשתי הטענות. בפסק הדין נקבע כי המערערים ביטלו את החוזה עם המשיבה בדיון, כיון שבו הפרה יסודית, בכך שגבתה מהם יותר סכומים של מיליון שקלים. עוד נקבע, כי על המשיבה לפצות את המערערים על גביה היתר. בנוסף, קיבל בית המשפט המחוזי את טענת הקיווץ שהעלו המערערים, וקבע כי יש לקו את סכומי השיקום, שבಗינם פתחה המשיבה בהליך ההוצאה לפועל נגד המערערים, מהסטום בו חוויה לפצוצם. בית המשפט המחוזי אף קבע כי עם ביצוע הקיווץ יסגרו תיקי ההוצאה לפועל שנפתחו נגד המערערים. נסיך, כי לא קיימת סתייה בין ההחלטה ביום 11.11.2009 לבין פסק-הדין ביום 28.06.2012. די לעניין זה לציין כי ההחלטה ביום 11.11.2009 עסקה בטענת קיווץ של המערערים בעוד שפסק-הדין הכריע, בין השאר, בתביעה שכגד שהם הגיעו.

3. מן האמור לעיל עולה כי בית המשפט המחוזי הכריע בפסק דין הנזכר לעיל לגופו של עניין בתביעותיהם הדרדיות של הצדדים, ובכלל זה בטענותיהם הכספיות של המערערים. בית המשפט המחוזי אף הורה על סיום הליך ההוצאה לפועל העומדים ביסוד הערוור שלנו. בנסיבות אלה המסקנה המתבקשת היא כי הערוור שלנו נושא התייחס, שכן השאלה האם מן הרואין היה לקבל את התנגדויותיהם של המערערים הפכה לשאלת תיאורית, שאין עוד טעם להכריע בה. ברור כי אין עוד כל נפקות או משמעות כיום ההחלטה של בית המשפט המחוזי ביום 11.11.2009, אשר הערוור דנא הוגש עליה. אף אחד מבוצלי הדין אף אינו טוען, למעשה, כיום כי יש טעם בבירור הערוור.

4. יוער, כי טרם הכרעה זו עיינו אף בבקשת המשיבה מיום 02.08.2012. בנסיבות המתוירות מתקבל הערעור ופסק הדין מבוטל, ללא היזקקות לטיעוני הצדדים לגוף הערעור. מיותר לומר שאין בקבלה הערעור דנא משום הבעת עמדה לגבי פסק-דיןו של בית המשפט המחויזי, מרכז, מיום 28.06.2012. כמובן, שלשני הצדדים שמרות הטענות באשר לאותו פסק-דין. נוכח העובדה שטענת הקיזוז שהעלו המערירים התקבלה בפסק דין המאוחר של בית המשפט המחויזי תישא המשיבה בשכר טרחת עורך דין בסך 25,000 ש"ח לטובת המערירים.

נגישת היום, י"ז באב התשע"ב (05.08.2012).

הנשיה שופט שופט שופט

בית המשפט המחוזי מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א-08-08-5661 דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חמוד נתור בקלנסוייה בעמ ואח'
ת"ט-06-09-23390
ת"ט-06-09-23096

בפני כב' השופטת ורדה פלאוט

- המבקשים:**
1. חברת עבר אל חמוד נתור בקלנסוייה בעמ
 2. עבדול חמיד נاطור
 3. מרום נاطור
 4. חסנינה נاطור
 5. פארס נاطור

נגד

המשיבת: דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ

1
2

פסק דין

- 3
4. על הפרק התנדויות לביצוע שטר, אשר הוגש ע"י המבקשים במסגרת שני תיקי הוצאה
5. שנפתחו נגדם ע"י המשיבה לביצוע שטר.
6
7. בהסכם הצדדים כפי שבאה לידי ביטוי בפרוטוקול מיום 11.6.09, הועברו התנדויות
8. לבייש זה, כאשר הדין בחנו ע"ל דרך טיעון משפטי בלבד, ולא חקירות.
9

עיקרי העדות

- 10
11
12. בין הצדדים נחתם זכרון דברים ביום 7.5.96 (להלן: "הסכם"), לפיו המשיבה תספק
13. למבקשים דלקים באופן בלני לצורך מכירתם בתחרות דלק שבבעלות המבקשים למשך 5
14. שנים או עד לרכישת דלקים בכמות של 30 מיליון ליטרים. בהסכם פורטו מגנון תמהור
15. הדלקים ותנאי האשראי. ההסכם הווארך ביום 13.6.02 עד ליום 31.12.2010 או עד לרכישת
16. דלקים בכמות של 48 מיליון ליטרים.
17
18. ביום 16.7.08 שלחו המבקשים הודעה ביטול מיידי של ההסכם למשיבה. לטינת המבקשים,
19. המשיבה הפרה את ההסכם השרה יסודית בכך שהייתה אותן בתשלום עבור הדלקים
20. במחיר הגבוה מהמחיר המקורי, בכך שלא זיכתה אותן בנהרות במתחריך עפ"י החלטת
21. ובכך שלא השתתפה בהנחות שנתנו המבקשים לקוחותיהם.
22

בית המשפט המחווי מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א 08-08-5661 דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חמוד גטור בклנסיות בעמ' ואח'
ת"ט 23390-06-09
ת"ט 23096-06-09

- .5. ביום 30.7.08 פתחה המשיבה נגד המבוקשים תיק הוצלייף לביצוע שטר, בסך כולל של
1. 590,499 ש"נ (תיק מס' 5-80110-08-01). ביום 23.9.08 הוגשה התנגדות המבוקשים לביצוע
2. שטר, נשוא הבקשה שבפני.
3.
- .6. ביום 6.8.08 פתחה המשיבה תיק הוצלייף נוסף לביצוע שטר, בסך כולל של 2,206,294 ש"נ
4. (תיק מס' 9-82138-08-01). ביום 24.9.08 הוגשה התנגדות המבוקשים לביצוע שטר, נשוא
5. הבקשה שבפני.
6.
- .7. ביום 7.8.08 הגיעה המשיבה תביעה נגד המבוקשים לבימ"ש השלום בכפ"ס, לאכיפת
7. ההסכם. התביעה הועברה לבימ"ש זה מוחמת חוסר סמכות עניינית והוא תלולה ועומדת.
8.
- .8. ביום 4.11.08 הגיעו המבוקשים כנגד המשיבה תביעה שכגד, שעילתה חוותית ונזקית, ע"ס
9. 7,500,000 ש"נ. אף היא תלולה ועומדת.
10.
- .9. כאמור, ביום 11.6.09, במסגרת דין בתביעת המשיבה, הוסכם בין הצדדים, כי בימ"ש זה
11. יזון בתנגדויות המבוקשים בשני תיקי הוצלייף, על בסיס טענות משפטיות ולא חקירת
12. המציגים.
13.

טענות הצדדים

- .10. **טעןנת המשיבה** – אין בפי המבוקשים טענות כנגד החזקת השטר ולא כנגד סכומי השטר,
11. אלא הם טוענים טענה הגנה של קיזוז. לטענתה, חובם של המבוקשים עפ"י השטרות בהן
12. אוחזת המשיבה, וחובתה לכאורה של המשיבה כלפי המבוקשים אותה מבקשתם
13. לקיזוז, אינם נובעים מאותה עסקה וכן הם אינם קצובים, ועל כן בנסיבות העניין ועפ"י סע' 53 (א) לחוק החוזים (חלק כלל), תשל"ג-1973 לא ניתן לקיזום.
14.
- .11. **טעןנת המבוקשים** – המשיבה הפרה את ההסכם הפרה יסודית וגובת מהם בגין
12. למיעלה מ-5,000,000 ש"נ כפי שקבע רווייה מטעם המבוקשים. לטענתם, זכאים המבוקשים לכך
13. שני תיקי הוצלייף את חובה של המשיבה כלפייהם, קיזוז המאפס למעשה את תיקי
14. הוצלייף. לטענתם, הם נתנו למשיבה הודעה מייד עם פרוץ הסכסוך ואף הגיעו
15. תביעה שכגד שעילתה חוב נטען של המשיבה כלפיים בגין הפרת החוזה וטענות אלה
16. כטעמן מקומות הגנה כנגד ביצוע השטרות.
17.

בית המשפט המחוזי מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א-08-08-5661 דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חמוד נתור בחלוקת בעמ ואח'
ת"ט 23390-06-09
ת"ט 23096-06-09

1

דין

2

3

המסגרת הדינית

4

5.12. צד האוחזו שטר – חזקה כי ניתנה תמורה بعد השטר וכי הוא אוחזו כשרה (סע' 29 לפקודת
6. השטרות [נוסח חדש]). המבוקשים אינם טוענים אחרת. טענות היחידה בהתנגדות לbijoux
7. השטרות בשני תики החרוצלייף הנה טענת קיוזו. כאשר טוען נתבע טענת קיוזו, כפי
8. שהمبرקים בעניינינו, מודה הוא לטענה כי הוא חייב לתבוע (המשיבה) את סכום השטר,
9. אך יש לו עילת תביעה שונה כנגד בגין מתבקש הקיוזו.
10.

11

12. 13. זכות הקיוזו קביעה בסע' 53(א) לחוק החזויים (חלק כללי), תש"ג-1973 ותנאייה:

13

14. "חייבים כספיים שצדדים חבים זה זה מtower עסקה אחת והגיא המועד
15. לקיום, ניתנים לקיוזו בהודעה של צד אחד לשנהו; והוא הדין בחובים
16. כספיים שלא מtower עסקה אחת, אם הם חייבים קבועים".
17.

18. אף שאין סעיף קיוזו בפקודת השטרות, נתבע רשיי להעלות טענה של קיוזו מכח דיני
19. החזויים הכלליים גם נגד תביעה שטרית. טענת הקיוזו תהא טובча אם מדובר בקיוזו סכום
20. שמקורו עסקה אחת עם העסקה נשוא השטר, גם אם מדובר בסכום שאינו קבוע, או
21. קיוזו סכום קבוע אם אין מדובר באותה עסקה (ר' ש. לרנר קיוזו חייבים, 2009 בעמ' 199-
22. 204, וכן רע"א Nordland Papier AG 6250/98 נ' מפעלי ייצור והוצאה לאור (ירושלים)
23. מס' ל בע"מ ואח', פ"ד גג(2). (274).

24

25. 14. مكان, כי יש להזכיר תחילת האם מדובר בחובים מtower עסקה אחת. במידה וההתשובה
26. לשאלת חיובית, והגיא המועד לקיומם של החובים - כמה לمبرקים עילת קיוזו ותנתנו להן
27. רשות להתנגדן.

28. 29. במידה ויקבע שאין מדובר בחובים מtower עסקה אחת, תקום לمبرקים עילת קיוזו רק אם
30. מדובר בחוב קבוע.
31. במידה ואין מדובר באותה עסקה וסכום הקיוזו אינו קבוע, כי אז תוטר לمبرקים
32. להעלות את טענותם בתביעה שכגד, כפי שכבר הוגשה בעניינינו.
33.

34.

בית המשפט המתחם מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א 08-08-5661 דור-אלון אנדוליה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חמוץ נטור בклנסויה בעמ' ואח'
ת"ט 23390-06-09
ת"ט 23096-06-09

האם מדובר בחייבים בטעמים מתוך עסקה אחת?

1. לטענת המשיבה, שני השיקים נשוא תיק הוצלי"פ 5-08-80110-01 הנם בגין דלקים, שמנים
2. וסולר אשר סופקו בעבר למבקשים (סע' 11 לsicomot). שני השטרות נשוא תיק הוצלי"פ
3. 9-08-82138-01 הנם שטרי חוב עליהם חתמו המבקשים ל佗ת המשיבה בהתאם לסע' 10.4
4. להסכם, כבטעון תמורה רכישת הדלקים והשמנים במילודם וכຕנאוי לתשלום הלואות אשר
5. נתנה המשיבה למבקשים עפ"י סע' 9 להסכם.
6.
7. טענת המבקשים נגד השטרות בשני תיקי הוצלי"פ היא, כי יש לקוז מהם את הסכום
8. שבתנה מהם המשיבה ביתר עברו דלקים וסולר סולר בתקופה משנת 1996 ועד שנת 2008,
9. בסך כולל של 5,057,251 נט, כפי שקבע רוחץ מטעם (סע' 32-33 לכתב ההתנגדות בתיק
10. הוצלי"פ 5-08-80110-01, סע' 32-33 לכתב ההתנגדות בתיק הוצלי"פ 0809-01-82138-01).
11.
12. מכאן, שתוילה יש להזכיר בשאלת האם יש לראות בכל אספקת דלקים וסולר למבקשים
13. עיגי המשיבה מדי חדש ותשלום עבור הדלקים אשר סופקו, לאורך כל תקופת קיומו של
14. ההסכם בין הצדדים, עסקה אחת גדולה (שהוא אין ממשמעות לשאלת האם מדובר בחוב קבוע
15. לצורך קבלת טענת הקוזו) או האם יש לראות בכל אספקת דלקים ותשלום עבורם בתקופה
16. קצובה עסקה נפרדת (שהוא תתקבל טענת קיזוז רק אם מדובר בחוב קבוע)?
17.
18. כפי שיופיע להלן, ניתנת הפסקה היא כי יש להתייחס לכל אחת מדרישות המבקשים
19. מהמשיבה לאספקת דלקים וסולר, ותשלום עבורה - עסקה אחת נפרדת.
20.
21. בע"א 725/87 **חברת ביר-טל שחר מזון בע"מ נ' חברת אוליבקס בע"מ** (פ"ד מד'(1) 177, 18. 177)
22. (180) ذובי בחברה לייצר שכני מאכל (המשיבה), אשר סיפקה שמנים לחברת (המערתת)
23. לשם שימושם. המשיבה שם תבעה את המעררת בסדר דין מוקוצר, בגין שמנים אשר סופקו
24. לה אך תמורתם לא שלומה, והמערתת בקשה רשות להתוגון בטענה שהמשיבה הפרה את
25. ההסכם ביניהן, בגין נגום למשיבה נזק ואת הנזק היא מבקשת לקוז מסכום התביעה.
26. ביכ"ש קמא דחה את בקשה הרשות להתוגון, בין היתר בכך שלא קמה למערתת זכות
27. קיזוז. בירב"ש העליון דחה את העורר, ולצורך הדיון פרש את המונח "עסקה אחת" ב:
28.
29. "עסקה מסחרית העומדת בפני עצמה, הניתנת לנition מסחרי מעiska"
30. אחרות שבין אותן צדדים, גם אם קיימת מסגרת עסקית רחבה יותר
31. בינויהם. בעניין דנו קיים "הסכם מסגרתי" בלבד בין הצדדים על היהת

בית המשפט המחוזי מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א 08-08-5661 דוד-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חסיד גטור בклנסויה בעמ' ואח'
ת"ט 23390-06-09
ת"ט 23096-06-09

1 המערעת סוכנת לשיווק מוצריה של המשיבה. במסגרת זו סייפה מדי
2 פעם המשיבה למערעת מתוצרתה. כל משLOW שchorה אשר כזה הינו עסקט
3 מכ ר עצמאית בין הצדדים, הניתנת לניתוק, מן הבחינה העסקי, מהסכם
4 הסוכנות, ואין המדויב בעסקה, שפוצלה למשוחי chorה שונים"".
5

6 על הלכה זו חזר בהם"ש העליון בפרש Nordland לעיל, אלא שם הוואיל וכלל לא נחתם
7 הסכם מסגרת בין הצדדים וכל משLOW שchorה עמד בפני עצמו, קבוע בהם"ש, מכח קל
8 וחומר, שאין מדובר בעסקה אחת.
9

10 בעניינינו, אין מחלוקת כי הצדדים נהגו באופן כזה, שאחת לשורה ימים הוצאה חשבונית
11 מס, בגין כלדלקים אשר הוזמנו ע"י המבקשים מהמשיבה באותו עשרה ימים. כמוות
12 הדלקים השתנה מהזמנה להזמנה, כמו גם המחיר והנחה. כך לדוגמה, ערפה המשיבה
13 לשיכומיים מטעמה מכתבים ממועדים שונים בהם נמסר למבקשים כי החל מתאריך מסוים
14 תננן הנחה בגין מסויים על סוג מסוים של דלקים לתchanah (נספח ה' לשיכומיים).
15

16 הצדדים עצם התיחסו לכל תקופה של עשרה ימים במסגרות הוזמוני דלקים בכמות
17 מסוימת כעסקה נפרדת. בגין כל הזמנת דלקים בתקופה של עשרה ימים הוצאה חשבונית
18 בסופרז ע"י המשיבה.

19 בנסיבות אלו, ובהתאם להלכה הפסקה כפי שהובאה לעיל, יש לראות בכל תקופה של
20 עשרה ימים, במילכלה נרכשה כמות מסוימת של דלקים ואו שמנים ואו סולר, ובגינה
21 הוצאה חשבונית נפרצת – עסקה נפרצת. מכאן, שכומי השטרות בנינים נפתח תיק
22 החוץ"פ והסכומיים אותן מבקשים להזז בצד – אינם "מוחך עסקה אחת".
23

24 משכך, יש לעבור לבחינת השאלה הבאה, והיא האם מדובר בחוב קבוע אם לאו. לאור
25 הקביעה כי המדויב בעסקאות נפרדות, רק אם יקבע שמדובר בחוב קבוע, תינתן למבקשים
26 רשות להתוגון.

בית המשפט המחוזי מרפ**א**

11 נובמבר 2009

ת"י א-08-5661 דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' ח'ב' עבר אל חמוץ נטו בклנסוייה בעמ' ואה' ת"ט 06-23390 ת"ט 06-23096

האם החוב אותו מבקש לקוזו הינו נכון?

23. "סכום נחسب כצוב אם חישובו הוא עניין ארכיטמטי גורידא, לא צורך בשומה או בהערכה.
... סכום אינו נחسب لكצוב אם, לשם חישובו המדויק, יש צורך בהבאת עדים או שמאים
שיעידו על שיועדו של נזק או על מהירותו של נכס שאינו נסחר בשוק משובל" (ש. לדור שם,
בעמ' 76-77, וההכלות המבווארות שם).

9 בעניינינו, הסכום אותו מבקשים המבקרים ל��ז, הנה פועל יוצא של חישוב אשר ערך ר'ר'ח
10 מומחה מטעם. המומחה הגדר את השאלה עליה התבקש לחזור דעתו כ-"מהו החישוב
11 הנכון של מהו ה¹דליך"..." מהי התהשנות הנכונה בין הצדדים בקשר עם מבירת
12 הדלקים...".

14 בחקירתו של המומחה בדיון שהתקיים ביום 6.11.08 במסגרת בקשות המשיבה למתן צו
15 בגין נגדי המבוקשים (בקשה אשר נדחתה), הודה המומחה כי ערך את תוהו"ד על
16 ספק פרשנותו את הווהזה בין הצדדים ואם הווהזה יפירוש אחרת עיי' בילמ"ש חוויה"ד
17 תשענ"ג ועמ' 23 שורות 27-31 לפוטוקול מיום 6.11.08

19 המבוקשים עצמאם טענו בסע' 45 ו- 46 להתנגדו לווייחם "בעלי המניות יdagשו כי במסגרת
20 בירור התובנה גופה, במסגרת תביעתם הנגדית שתוגש לבית המשפט, יבקשו בעלי
21 המניות הכרעה שיפוטית ביחס לשיטת החישוב הנקונה של שיעור השתתפות המשיבה
22 בהנחות לרוכשי הסולר בתחנת הדלק – הינו האם יש להציג את ריבב השתתפות
23 המשיבה בהנחות, אם לאו...."

על כל זאת בריך כי הסכום אותו מבוקש לכך עפ"י חוות"ד אינו סכום "הניתן לחייב"
אריתמטפי פשוט ועל כן אינו סכום נכון.

28. מכאן, שבניות העניין לא כמה לבקשתם זכות לקיזוז החיים ודיון בקשה הרשות
29. להתגונן – להדחות.

בשולי הדברים יוער, כי גם לאחר התוצאה אליה הגיעו, בפועל עדין לא ניטל מהນזקים
יום בבית המשפט, הואיל ועדין פתווחה בפניםיו הדרך להציג את טענותיהם במסגרת
התביעה שבעד אשר הוגש על ים ואשר היא תלויה ושבdet.

בית המשפט המחוזי מרכז

11 נובמבר 2009

ת"א 5661-08-08 דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ נ' חב' עבר אל חמוץ נטור בклנסויה בעמ ואח'
ת"ט 23390-06-09
ת"ט 23096-06-09

1

2

לפייך אני קובעת כדלקמן:

3

4

5

6

7

8

9

10 נתן היום, כ"ד חשוון תש"ע, 11 נובמבר 2009, בהעדר הצדדים.

11

12

13 ורדה פלאט, שופטת
14
15